

УДК 619:617-089

ЛІКУВАННЯ КАПІБАР ЗА ВИПАДКОВИХ РАН В УМОВАХ ФРАНЦУЗЬКОГО
ЗООПАРКУ «RESERVEZOOLOGIGUEDELHAUTETOUCHE»

Волошин Е., студент факультету ветеринарної медицини

Масліков С., кандидат біологічних наук, доцент

edyard6218@gmail.com

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Різноманіття причин та проявів ранового процесу обумовило розробку широкого спектру відповідних медичних та ветеринарних препаратів. Важко уявити розділ ветеринарної медицини, де б використовували стільки різних засобів і речовин, як при лікуванні ран. До рецептів ліків, що загоюють рани включають срібло, золото, ртуть, мідь, перли, корали, смарагд, малахіт та інші види мінеральної сировини.

Треба зауважити, що особливим «контингентом» пацієнтів є різноманітні зоопаркові тварини, що характеризуються особливостями перебігу ранового процесу. Досвід спеціалістів свідчить, що для проведення лікування зоопаркових тварин треба використовувати препарати які виготовлені з натуральної сировини, одною з яких є мед.

У Франції на протязі останніх років стрімко розвивається бджільництво, що дає змогу використовувати різні види меду з лікувальною метою. Враховуючи позитивний досвід спеціалістів щодо застосування продуктів бджільництва з лікувальною метою ми в своїй роботі мали за мету: в умовах французького зоопарку «RéserveZoologique de la Haute Touche» дослідити ефективність 35 %- вої медової мазі для лікування капібар з поверхневими ранами шкіри.

Матеріали і методи. На основі аналізу журналів обліку захворюваності тварин за 2012-2016 роки в умовах французького зоопарку «RéserveZoologique de la Haute Touche» з використанням облікової системи FQ- Vet ми визначали причини та частоту виникнення ран у капібар.

Для виконання дослідження були використані вісім капібар одного віку вагою 35 кг.

Піддослідних тварин було розподілено на дві тотожні групи. Тварин контрольної групи лікували аплікаціями мазі на основі хлорамфеніколу і метил урацилу в дозі 5 г 2 рази на добу. Перед нанесенням мазі ранові поверхні промивали дистильованою водою, а до корму один раз на добу додавали 300 мг Синулоксу.

Дослідні тварини отримували таке ж саме лікування, проте замість хлорамфеніколової мазі їм застосовували 35 % медову(мед гречаний) мазь на вазеліні.

Контроль загоєння здійснювали щоденно з використанням досліджень мазків-відбитків з ранової поверхні (метод пластикового паперу за Дарненгом).

Результати досліджень. Наші дослідження показали, що за 2012-2016 роки в зоопарку було зареєстровано 57 випадків ран у капібар. При вивченні причин виникнення ран було встановлено, що їх більшість (70 %) була кусано-рваними і виникала в період охоти тварин (66 %) через супротивництво самців. Площа ран в середньому сягала 10 см².

Усі піддослідні тварини мали задовільний загальний стан, проте процес загоєння у тварин дослідної групи перебігав помітно інтенсивніше за контроль.

В усіх піддослідних тварин ми не спостерігали наявності гнійного ексудату. Скоринки червоно-коричневого кольору почали утворюватися на третю добу проте, на сьому добу ми помітили, що скоринки у тварин дослідної групи були значно товстішими і вологішими. На чотирнадцяту добу у дослідних тварин відбулася повна епітелізація ран і відшарування скоринок, в той час як рани у тварин контрольної групи характеризувалися наявністю невеликих скоринок. Повне загоєння ран у контрольних тварин відбулося лише на 21 добу лікування.

Морфометричний аналіз стану ран показав, що у тварин дослідної групи новий епідерміс був на 18,55 % товщим. У деяких контрольних тварин на сьому добу новий епідерміс не був повністю сформованим, а на чотирнадцяту добу він був на 11,75 % тоншим, ніж у тварин дослідної групи.

При визначенні кількості опасистих клітин та тілець Барра, було виявлено, що на сому добу їх кількість збільшилась в грануляційній тканині рани дослідної групи, що свідчить про початок проліферації клітин. У тварин контрольної групи кількість тілець Барра помітно зростала тільки на чотирнадцяту добу

Висновки

1. Частота виникнення відкритих механічних ушкоджень у капібар в умовах французького зоопарку «Réserve Zoologique de la Haute-Touche» складає 11,4 випадки на рік, що є негативним показником.
2. Досліджувані тварини отримують рани більшістю під час шлюбного періоду через конкурентні відносини самців, що проявляється її хагресивною поведінкою.
3. Використання 35 %-вої медової мазі на вазеліні є ефективнішим за хлорамфеніколову мазь як у фінансовому так і у лікувальному аспекті.